

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 212/2004
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Γ' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση 11ης Μαΐου 2004

Σύνθεση

- Προεδρεύων :** Γεώργιος Πουλάκος, Αντιπρόεδρος.
- Νομικοί Σύμβουλοι:** Πασχάλης Κισσούδης, Νικόλαος Μαυρίκας,
Φωκίων Γεωργακόπουλος, Βασίλειος
Χασαπογιάννης και Πέτρος Τριανταφυλλίδης.
- Εισηγητής:** Νικόλαος Μαυρίκας, Νομικός Σύμβουλος
του Κράτους.
- Αριθμ. Ερωτήματος:** Υπ' αριθμ. 21022/17-4-2004 έγγραφο Δ/σης
Οικονομικών (Τμήμα Περιουσίας) Υπουργείου
Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και
Αποκέντρωσης.
- Περίληψη ερωτήματος:** Εάν, η ανέγερση σχολικών κτιρίων και η
αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων, για το
σκοπό αυτό, εξακολουθεί να ανήκει στην
αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων, ενόψει
των διατάξεων των άρθρων 24, 261 και 274 του
Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, ή έχει
περιέλθει στην αντίστοιχη αρμοδιότητα της,
Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, κατ' εφαρμογή του
άρθρου 6 παραγρ. 24 του Ν. 2240/1994 και του
άρθρου 1 του Π.Δ. 161/2000.

Επί του πρόσθεν ερωτήματος το τμήμα, εγνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ως ακολούθως :

I αι. Με το άρθρο 24 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π. Δ/γμα 410/1995-Α' 231) καθορίζονται, ενδεικτικώς, οι αρμοδιότητες των πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ). Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και «η κατασκευή επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων» (παράγραφος 1 περίπτωση ι').

Η ένταξη της αρμοδιότητας κατασκευής σχολικών κτιρίων περιελήφθη στον Δ.Κ.Κ. μετά τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 41 παραγρ. 1 περ. ι του Ν. 2218/1994 (Α, 90), εφόσον ο προϊστάσας ΔΚΚ (Π.Δ/μα 323/1989) αναφέρετο μόνο στην επισκευή και συντήρηση τούτων.

ii. Εξάλλου, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 261 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα «Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να ανεγείρουν και να συντηρούν κάθε είδους διδακτήρια. Οι δήμοι και οι κοινότητες διατηρούν πάντοτε την κυριότητα των διδακτηρίων αυτών».

Ταυτόσημου περιεχομένου πρόβλεψη υφίστατο και στον προϊσχύσαντα ΔΚΚ (άρθρο 244 Π.Δ/τος 323/1989).

iii. Περαιτέρω κατά τη διάταξη του άρθρου 274 του Δ.Κ.Κ. επιτρέπεται να απαλλοτριωθούν αναγκαστικά, υπέρ των δήμων και κοινοτήτων, για λόγους δημόσιας ωφέλειας, αστικά ή αγροτικά ακίνητα ή να συσταθεί δουλεία.

Μεταξύ των διαλαμβανόμενων, στην ίδια διάταξη ειδικών, περιπτώσεων αναγκαστικής απαλλοτρίωσης περιλαμβάνεται, υπό στοιχείο ια', και εκείνη η οποία αναφέρεται στην «κατασκευή κάθε δημοτικού ή κοινοτικού κτιριακού έργου και κάθε άλλου έργου που ο σκοπός του βρίσκεται μέσα στις αρμοδιότητες των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοικήσεως».

iv. Κατά το άρθρο 8 παραγρ. 12 περίπτωση α' του Ν. 3194/2003:

«Οι δήμοι και οι κοινότητες του Νομού Θεσσαλονίκης μπορούν, κατά τις διατάξεις του άρθρου 35 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ./μα 410/1995, ΦΕΚ 231 Α), να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με την Ο.Σ.Κ. Α.Ε.: αα) για τη μελέτη, επίβλεψη και κατασκευή κάθε είδους διδακτηρίου, το οποίο ανεγείρανε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 261 περίπτωση β' του ίδιου ως ανωτέρω Κώδικα, σε οικόπεδα ιδιοκτησίας δικής τους ή της οικείας Νομαρχιακής

Αυτοδιοίκησης, η οποία τα έχει αποκτήσει γι' αυτόν το σκοπό ή ββ) και την απόκτηση οικοπέδων για τον ίδιο σκοπό».

Εξάλλου στην περίπτωση ε' της αυτής παραγράφου του ίδιου άρθρου του ανωτέρω νόμου (3194/2003), διαλαμβάνεται, ότι «Οι διατάξεις της παραγρ. 24 του άρθρου 6 του Ν. 2240/1994 (Α, 153) εξακολουθούν να ισχύουν». Η διάταξη αυτή (παραγρ. 24 άρθρου 6 Ν. 2240/1994), η οποία παρατίθεται κατωτέρω, αναφέρεται στην κατασκευή σχολικών κτιρίων από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

βι. Από την παράγραφο 24 του άρθρου 6 του Ν. 2240/1994 (Α, 153) ορίζονται τα ακόλουθα:

«α. Η κατασκευή σχολικών κτιρίων υπάγεται στην αρμοδιότητα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

β. Σε απρόβλεπτες και εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από αίτημα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, να ανατεθεί στον Ο.Σ.Κ. η μελέτη και εκτέλεση συγκεκριμένων έργων σε βάρος πάντοτε των προβλεπόμενων πιστώσεων στην οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

γ. Κατ' εξαίρεση, η κατασκευή σχολικών κτιρίων του Νομού Αττικής παραμένει στην αρμοδιότητα του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.). Ο Ο.Σ.Κ μπορεί να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις, κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 του π.δ/τος 323/1989 (ΦΕΚ 146 Α'), με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και τους Ο.Τ.Α. του Νομού Αττικής».

ιι. Ο ανωτέρω νόμος (2240/1994) δεν περιλαμβάνει πρόβλεψη για καταργούμενες διατάξεις άλλων νόμων.

γι. Επηκολούθησε το Π.Δ/μα 161/2000 (Α, 145) "Μεταβίβαση στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις αρμοδιοτήτων, τοπικού ενδιαφέροντος, που ανήκουν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση".

Το εν λόγω π.δ/μα έχει εκδοθεί εντός πλαισίου, που παρέχεται από την σχετική εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 14 παρ. 29 περ. γ' του Ν. 2817/2000, ΦΕΚ Α, 78).

ιι. Με το άρθρο 1 του ανωτέρω Π.Δ/τος (161/2000) μεταβιβάζονται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις αρμοδιότητες τοπικού ενδιαφέροντος, που αφορούν την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Μεταξύ αυτών, στις παραγράφους 2, 4 και 5, μνημονεύονται και οι ακόλουθες:

.....
 «2. Απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες σχολικής στέγης, καθώς και ανέγερση σχολικών κτιρίων πλην της περιοχής Αττικής»
 .....

«4. Μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων σχολικών μονάδων, στέγαση και συστέγαση αυτών και σε περίπτωση συστέγασης καθορισμός της αποκλειστικής χρήσης ορισμένων χώρων του διδακτηρίου από κάθε σχολική μονάδα καθώς και της κοινής χρήσης των υπολοίπων χώρων και των ωρών λειτουργίας της κάθε συστεγαζόμενης σχολικής μονάδας».

«5. Διάθεση διδακτηρίου για άλλες χρήσεις κοινής ωφελείας ή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων κοινού ενδιαφέροντος».

δ. Εξάλλου, κατ' άρθρο 102 παρ. 1 του Π.Δ/τος 30/1996 (Α, 21), που περιλαμβάνει την κωδικοποίηση των διατάξεων που αναφέρονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση είναι επιτρεπτή η αναγκαστική απαλλοτρίωση, υπέρ αυτής, αστικών ή αγροτικών ακινήτων. Μεταξύ των ρητώς διαλαμβανόμενων περιπτώσεων περιλαμβάνεται και εκείνη (υπό στοιχείο γ'), η οποία αναφέρεται στην κατασκευή κάθε νομαρχιακού κτιριακού έργου και κάθε άλλου έργου που ο σκοπός του βρίσκεται μέσα στις αρμοδιότητες της Ν.Α.

ει. Θα πρέπει ακόμη να επισημειωθεί, εκ νέου, ότι σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 13 του ΔΚΚ.:

«1. Κάθε Δήμος και κάθε Κοινότητα έχει ενιαία εδαφική περιφέρεια. Κάθε τμήμα της Χώρας ανήκει σε μια Δημοτική ή Κοινοτική περιφέρεια.

2. Οι περιφέρειες καθορίζονται σύμφωνα με τα όρια των περιοχών των πόλεων και των χωριών, που ισχύουν ήδη αναμφισβήτητα, αφού ληφθούν υπόψη, όσο είναι δυνατόν, η Δημοτική και η Κοινοτική ιδιοκτησία, ή ιδιοκτησία των κατοίκων οι απαραίτητες ανάγκες των κατοίκων των συνοικισμών».

Έξάλλου κατ' άρθρο 14 του ίδιου Κώδικα (ΔΚΚ) τα όρια της Περιφέρειας κάθε δήμου ή Κοινότητας καθορίζονται στο πλαίσιο ειδικής διαδικασίας με πρωτοβουλία της διοικήσεως ή κατόπιν αιτήσεως ενδιαφερομένου (επιτροπή καθορισμού ορίων – Δυνατότητα προσβολής της αποφάσεως της Επιτροπής, από τους ΟΤΑ, ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου – Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας).

ii. Τα διοικητικά όρια των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων συμπίπτουν με την Περιφέρεια του νομού, υπό την επιφύλαξη της χωρικής αρμοδιότητας των ενιαίων

ή διευρυμένων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν περισσότερους του ενός νομούς (άρθρα 4 και 5 Π.Δ/τος 30/1996).

II. αι. Οι νόμοι, κατά γενική θεωρητική και νομολογιακή αντίληψη, είναι διηγεκείς, υπό την έννοια, ότι ισχύουν μέχρις ότου καταργηθούν. Κατ' άρθρο 2 του Αστικού Κώδικα, η κατάργηση επέρχεται με έτερο κανόνα δικαίου, ήτοι δια νόμου ή εθίμου (βλ. εκτενή θεωρητική και νομολογιακή τεκμηρίωση: Απ. Γεωργιάδη – Μιχ. Σταθόπουλου, Αστικός Κώδιξ, κατ' άρθρον ερμηνεία, τόμος Ι, έκδοση 1978 σελίδες 7 επομ.).

ii. Συνηθέστερη είναι η κατάργηση του νόμου δι' άλλου νεότερου (LEX POSTERIOR DEROGAT PRIORI). Η κατάργηση είναι, είτε ρητή (άμεση), όταν ο νεότερος περιλαμβάνει ειδική διάταξη περί καταργήσεως του παλαιότερου, είτε σιωπηρή (έμμεση), όταν από το περιεχόμενο του νεότερου νόμου προκύπτει, ότι τούτο είναι ασυμβίβαστο προς το αντίστοιχο του παλαιότερου. Πότε συμβαίνει το τελευταίο, αποτελεί ζήτημα ερμηνείας. Κατά τη νομολογία, σιωπηρή κατάργηση του νόμου υφίσταται, όταν από το περιεχόμενο του νεότερου νόμου προκύπτει σαφώς, ότι αυτός σκοπεί στην κατάργηση του προγενέστερου αντίθετου (Ολ. ΑΠ 310/1966 ΝοΒ 14 σελ. 882) ή όταν ο νεότερος ρυθμίζει το ίδιο θέμα του προγενέστερου, είτε αποκλειστικώς είτε κατ' αντίθετο ή τελείως διαφορετικό τρόπο (ΑΠ 588/1969 ΝοΒ 18, 314).

βι. Η προαναφερθείσα πρόβλεψη (άρθρο 24 παραγρ. 1 περίπτωση ι' του Δ.Κ.Κ. – Π.Δ/μα 410/1995), για την δυνατότητα κατασκευής σχολικών κτιρίων από τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ, δεν υπήρχε στον προϊσχύσαντα Δ.Κ.Κ. (Π.Δ/μα 323/1989), εφόσον σ' εκείνον διελαμβάνετο, μόνον, η επισκευή και η συντήρηση σχολικών κτιρίων.

ii. Θα πρέπει να επισημανθεί, εκ νέου, ότι η πρωτογενής πρόβλεψη για την ανέγερση σχολικών κτιρίων, από Δήμους και Κοινότητες περιελήφθη στο άρθρο 41 παρ. 1 περ. ι του Ν. 2218/1994 (Α, 90) και εν συνεχεία εντάχθηκε στο Π.Δ/μα 410/1995 (ως άρθρο 24 παρ. 1 περ. ι), το οποίο αποτέλεσε κωδικοποίηση, σύμφωνα με τη σχετική εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 14 παρ. 9 Ν. 2307/1995 – Α, 113), όλης της ισχύουσας, μέχρι τότε, νομοθεσίας η οποία αφορούσε τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ.

γι. Η απονομή της αρμοδιότητας προς κατασκευή σχολικών κτιρίων στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (με εξαίρεση τα σχολικά κτίρια του Ν. Αττικής τα οποία εξακολουθούν να εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του ΟΣΚ), εχώρησε με το

προεκτεθέν άρθρο 6 παρ. 24 του Ν. 2240/1994, ήτοι με ρύθμιση νόμου χρονικά μεταγενέστερου κατά τρεις μήνες, έναντι του παραχωρήσαντος το ίδιο δικαίωμα στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ (άρθρο 41 παρ. 1 Ν. 2218/1994).

ii. Αμφότεροι οι ανωτέρω νόμοι έχουν το χαρακτήρα ειδικού, ο δε νεότερος, που συνάπτεται με την κατασκευή σχολικών κτιρίων από τη Ν.Α. (2240/1994), δεν διαλαμβάνει ρητή κατάργηση της αντίστοιχης διάταξης για τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ.

III. αι. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας (Αντίπρόεδρος Γ. Πουλάκος και Νομικοί Σύμβουλοι : Π. Κισσούδης, Νικ. Μαυρίκας και Π. Τριανταφυλλίδης) από το προπαρατεθέν πλέγμα διατάξεων δεν προκύπτει κατά τρόπο σαφή και ανεπίδεκτο ερμηνευτικής αμφιβολίας, η βούληση του νεότερου νομοθέτη (Ν. 2240/1994), που αναφέρεται στην ανέγερση σχολικών κτιρίων από τη Ν.Α. για τη σιωπηρή κατάργηση των ομοειδούς περιεχομένου διατάξεων που παρέχουν αντίστοιχη αρμοδιότητα και στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση (Ν. 2218/1994 και ήδη άρθρο 24 παρ. 1 περ. i Π.Δ/τος 410/1995) ή για την αποκλειστική ανάθεση της οικείας αρμοδιότητας στη Ν.Α.

ii. Εάν η βούληση του νεότερου νομοθέτη, για τον αρμόδιο φορέα ανέγερσης σχολικών κτιρίων, λειτουργούσε προς την κατεύθυνση της κατάργησης της προϋφιστάμενης, για τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ σχετικής νομοθεσίας ή της αποκλειστικής ανάθεσης της οικείας αρμοδιότητας στη Ν.Α. θα έπρεπε να διατυπωθεί απερίφραστα και με την ανάλογη σαφήνεια, είτε δια ρητής καταργήσεως της προγενέστερης ταυτόσημου περιεχομένου νομοθεσίας (δ' ειδικής ή έστω γενικής αναφοράς σ' αυτήν), είτε δια της χρήσεως σχετικής δηλωτικής έκφρασης («αποκλειστικώς», «εφεξής»).

βι. Περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 24 του Ν. 2240/1994 δεν ενέχει στοιχεία ρύθμισης κατ' αντίθετο ή τελείως διαφορετικό τρόπο προς την νομοθεσία που αναφέρεται στην άσκηση ομοειδούς αρμοδιότητας από την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση.

ii. Είναι, βεβαίως, αληθές, ότι κατά Συνταγματική επιταγή στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανήκει η διοίκηση τοπικών υποθέσεων με παράλληλη δυνατότητα άσκησης, κατόπιν νομοθετικής πρόβλεψης, και αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του κράτους (102 παρ. 1 Σ).

Η διοίκηση, όμως, των τοπικών υποθέσεων, από κάθε βαθμό αυτοδιοίκησης, συνάπτεται με τη χωρική του αρμοδιότητα. Το εύρος, επομένως,

της άσκησης αρμοδιοτήτων και αντιμετώπισης των αναγκών των κατοίκων, στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ, οριοθετείται, όπως έχει προμνημονευθεί, στο πλαίσιο των διοικητικών τους ορίων (άρθρα 13 και 14 του Δ.Κ.Κ.), τα οποία περιλαμβάνουν τα όρια πόλεων, χωριών και συνοικισμών, που απαρτίζουν τον δήμο ή την κοινότητα.

Το αντίστοιχο εύρος αρμοδιοτήτων της Ν.Α. ταυτίζεται με τα διοικητικά όρια του Νομού (άρθρα 4 και 5 Π.Δ/τος 30/1996).

iii. Υπό την ανωτέρω έννοια, η ανέγερση σχολικών κτιρίων, ενόψει των προεκτεθεισών ρυθμίσεων, συνιστά συντρέχουσα αρμοδιότητα και δεν ενέχει το στοιχείο της άσκησης αποκλειστικής τοιαύτης, ώστε να ανακύπτει ζήτημα αντιμετώπισης του θέματος κατ' αντίθετο ή τελείως διαφορετικό τρόπο από την ταυτόσημη νεότερη νομοθετική πρόβλεψη.

iv. Ως εκ τούτου, η αρμοδιότητα της Ν.Α. προς ανέγερση σχολικών κτιρίων συνάπτεται, με την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών σε επίπεδο Νομού, ήτοι καθ' υπέρβαση των διοικητικών ορίων συγκεκριμένου πρωτοβάθμιου ΟΤΑ και αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των σχετικών αναγκών των κατοίκων περισσότερων του ενός δήμων ή κοινοτήτων. Παραλλήλως, εξακολουθεί συντρέχουσα η αρμοδιότητα πρωτοβάθμιου ΟΤΑ για ανέγερση σχολικού κτιρίου, εφόσον καλύπτονται εκπαιδευτικές ανάγκες των κατοίκων στο πλαίσιο των αντίστοιχων διοικητικών του ορίων.

v. Η κατά τα ανωτέρω συντρέχουσα αρμοδιότητα έχει αντιστοιχία τόσο προς τις σχετικές ρυθμίσεις της Γαλλικής νομοθεσίας (βλ. σχετικώς J – C. DOUENCE : La décentralisation du système éducatif, in F Moderne (sous la direction de), Les nouvelles compétences locales, Éditions Économica, Paris 1985, σελ. 222 επ., J. Bert : La répartition de compétences, Collection «Politiques locales» Éditions L.G.D.J., Paris 1996 σελ. 63 επ.), όσο και της Ιταλικής (S. Corral: Ordinamento delle autonomie locali, Giuffrè Editore Milano 1993).

γ. Εξάλλου, η ανωτέρω γνώμη περί συντρέχουσας αρμοδιότητας, δεν αναιρείται από την προπαρατεθείσα ρύθμιση του Ν. 3194/2003 (άρθρο 8 παραγρ. 12 περ. α'), εφόσον αυτή δεν συνάπτεται, ευθέως, με την άσκηση της σχετικής αρμοδιότητας, αλλά αναφέρεται στην κατάρτιση προγραμματικών συμβάσεων με τον ΟΣΚ, για την ανέγερση σχολικών κτιρίων. Σε κάθε περίπτωση, ενέχει την έννοια νομιμοποίησης των ανωτέρω προγραμματικών συμβάσεων και συμπλέκεται με ακίνητα (οικόπεδα) στο Νομό Θεσσαλονίκης, τα οποία ανήκουν, είτε στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ του νομού, είτε στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

δ. Κατ' ακολουθίαν προς τις ανωτέρω σκέψεις, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, εξακολουθούν οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ και μετά την ισχύ του άρθρου 6 παρ. 24 του Ν. 2240/1994 να έχουν συντρέχουσα, με τη Ν.Α., αρμοδιότητα για την ανέγερση σχολικών κτιρίων και την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων για το σκοπό αυτό. Η ανωτέρω συντρέχουσα αρμοδιότητα ασκείται προς κάλυψη σχετικών αναγκών των κατοίκων εντός των διοικητικών τους ορίων.

IV. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας (Νομικοί Σύμβουλοι: Φωκίων Γεωργακόπουλος και Βασίλειος Χασάπογιάννης) σύμφωνα με την προμνημονευθείσα θεωρητική και νομολογιακή αντίληψη της δυνατότητας, δηλαδή, συναγωγής ερμηνευτικού συμπεράσματος, περί σιωπηρής (έμμεσης) κατάργησης διάταξης προγενέστερου νόμου, όταν από το περιεχόμενο του νεότερου προκύπτει σαφώς, ότι αυτός ρυθμίζει το θέμα αποκλειστικώς, ή κατ' αντίθετο ή τελείως διαφορετικό τρόπο, προκύπτει, ότι μετά τον Ν. 2240/1994, η προγενέστερη διάταξη του Ν. 2218/1994 έχει σιωπηρώς καταργηθεί και η σχετική αρμοδιότητα ανήκει αποκλειστικώς στην Ν.Α.

ii. Το ανωτέρω ερμηνευτικό συμπέρασμα μπορεί, επιπροσθέτως, να επιστηριχθεί στο προεκτεθέν Π.Δ/μα 161/2000, το οποίο έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση νεότερου νόμου (άρθρο 14 παρ. 29 περ. γ' Ν. 2817/2000) και αναφέρεται γενικά μεν στη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων εκπαιδευτικού χαρακτήρα στη Ν.Α. και ειδικότερα στην αρμοδιότητα της για την απαλλοτρίωση εκτάσεων προς ανέγερση σχολικών κτιρίων.

β. Ακόμη, φαίνεται να αντλεί βάση και από το γεγονός, ότι, όπως προκύπτει από την προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 8 παραγρ. 12 περ. α του Ν. 3194/2003, προκειμένου να καταστεί δυνατή, μέσω προγραμματικών συμβάσεων, η ανέγερση από τον Ο.Σ.Κ. σχολικών κτιρίων στους δήμους και στις κοινότητες του Νομού Θεσσαλονίκης, σε οικόπεδα των ΟΤΑ (πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων) απαιτήθηκε ειδική νομοθετική πρόβλεψη.

Στην ίδια διάταξη, ρητώς, διαλαμβάνεται ότι εξακολουθεί ισχύουσα η ρύθμιση της παραγρ. 24 του άρθρου 6 του Ν. 2240/1994, η οποία, όπως έχει μνημονευθεί, απονέμει την αρμοδιότητα προς ανέγερση σχολικών κτιρίων στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (πρβλ. και Ε. Σπηλιωτόπουλου : Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 8η έκδοση σελ. 310).

γ. Επομένως, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, μετά την ισχύ του άρθρου 6 παρ. 24 του Ν. 2240/1994 καταργήθηκε σιωπηρώς, η προγενέστερη διάταξη του

άρθρου 41 παρ. 1 περ. ι του Ν. 2218/1994 και οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ στερούνται της δυνατότητας προς ανέγερση σχολικών κτιρίων και της κήρυξης αναγκαστικών απαλλοτριώσεων για τον ίδιο σκοπό.

V. Σύμφωνα με τις σκέψεις που προεκτέθηκαν, το τμήμα εγνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία (ψήφοι τέσσερις έναντι δύο), ότι εξακολουθούν οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ, και μετά την ισχύ του άρθρου 6 παρ. 24 του Ν. 2240/1994, να έχουν συντρέχουσα, με την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αρμοδιότητα, προς ανέγερση σχολικών κτιρίων και την επίσπευση της διαδικασίας αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για τον σκοπό αυτό. Η ανωτέρω συντρέχουσα αρμοδιότητα ασκείται προς κάλυψη των σχετικών αναγκών των κατοίκων εντός των διοικητικών τους ορίων.

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Αθήνα, 18 /5/2004

Πρόεδρου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΟΥΛΑΚΟΣ

Αντιπρόεδρος

Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Ο

Εισηγητής

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΙΚΑΣ

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους